

DOI <https://doi.org/10.30525/978-9934-26-432-0-46>

**FOREIGN PRACTICES OF ADMINISTRATIVE
AND LEGAL SUPPORT IN THE FIELD OF SPORTS
PERSONALITY DEVELOPMENT: DIRECTIONS
OF IMPLEMENTATION IN UKRAINE**

**ЗАРУБІЖНІ ПРАКТИКИ АДМІНІСТРАТИВНО-ПРАВОВОГО
ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ У СФЕРІ СПОРТИВНОГО РОЗВИТКУ
ОСОБИСТОСТІ: НАПРЯМИ ВПРОВАДЖЕННЯ В УКРАЇНІ**

Heller E. B.

*External Postgraduate Student at the
Department of Constitutional and
Administrative Law, Zaporizhzhia
National University
Zaporizhzhia, Ukraine*

Геллер Є. Б.

*здобувач кафедри конституційного та
адміністративного права,
Запорізький національний університет
м. Запоріжжя, Україна*

Відповідно до актів законодавства ряду країн (Великобританії, Федеративної Республіки Німеччина, Італії, Іспанії, Французької Республіки та ін.) адміністративно-правовий статус спортивної федерації розуміється як статус загальнонаціональної громадської організації, функціональна ціль якої полягає у популяризації відповідного виду спорту [1, с. 428], сприяння зміцненню авторитету та підвищенню іміджу спорту певної країни на міжнародній арені.

При цьому діяльність національних спортивних федерацій частково фінансується за рахунок коштів державного бюджету країни [1, с. 428-430].

Модель адміністративно-правова забезпечення у сфері спортивного розвитку особистості в Україні та в світі має спрямовуватися на досягнення мети загального добробуту як загальносоціальної цілі [2, с. 77].

Здійснення адміністративно-правового забезпечення у сфері спортивного розвитку особистості в умовах децентралізації влади покладається на виконанні окремих повноважень органами влади [3, с. 387-389].

В окремих країнах управління у сфері спортивного розвитку особистості здійснюється через діяльність об'єднання національних федерацій з окремих спортивних видів, у так звані конфедерації. Зокрема, у Федеративній Республіці Німеччини діє Німецький спортивний союз та Національний олімпійський комітет Німеччини; у Данії - Датська конфедерація спорту та олімпійський комітет; Норвегія – конфедерація спорту та Олімпійський комітетом Норвегії; Австрія - Австрійська федеральна спортивна організація і Національна олімпійська комітет Австрії та ін. [4, с. 54].

Популяризація спортивного розвитку особисті в зарубіжних країнах здійснюється із дошкільного віку, підтримується у школі та триває в вищих навчальних закладах [5, с. 65-66].

Спортивний розвиток особистості створює можливості для населення вдосконалювати фізичні якості та рухові можливості, забезпечувати якість здоров'я та сприяти довголіття соціуму [6, с. 100].

Новітньою є практична тенденція, що полягає у поступовій заміні фізичного виховання на категорію спортивний розвиток особи, що полягає у формуванні сталої практики для людини поступово набуття навичок в окремому чи суміжних видах спортивних змагань, що означає не лише фізичний розвиток, але і певний рівень соціалізації особи, її залученість до певних соціальних груп, об'єднаних відповідним видом спорту.

Задля цього загальнонаціональна політика у сфері спортивного розвитку особи у Данії, Німеччині, Голландії, Люксембурзі, Бельгії, Франції як пріоритет формує певну залученість особи до визначеного окремого виду спорту, що реалізується часто через співпрацю з відповідними спортивними федераціями. Як правило, програма навчання в школі в країнах Західної Європи пов'язується із створенням умов для дитини із опанування декількома видами спорту, де очевидно пріоритет віддається плаванню, легкій атлетиці, футболу, тенісу тощо [7, с. 182–183]. Сфера спортивного розвитку особи відноситься до компетенції окремих регіонів та земель Німеччини, Іспанії, Швейцарії, як країн з федеративним адміністративно-територіальним устроєм.

Доволі поширеною є практика використання спортивного обладнання та майданчиків, що розташовані на балансі та території навчальних закладів, населенням у вільний від навчання школярів час. Натомість в Україні є нормативна заборона спільного використання спортивного обладнання дорослим населенням та неповнолітніми і малолітніми особами. При цьому спорудження спортивних комплексів для населення відбувається повільно, комплексів не вистачає, тоді як надання можливості із використання спортивного обладнання шкіл, університетів для населення проблему спортивного розвитку дорослих осіб могло б частково вирішити. Крім того призвело б до залучення фінансових ресурсів територіальної громади, адже фактично у такий спосіб відбувається як економія майнових ресурсів, так і економія територій, земельних ділянок [8, с. 83]. Крім того в умовах воєнного стану саме школи мають бути пріоритетно обладнані безпековим укриттям, що також є важливим у забезпеченні безпеки заняття спортом. Цей досвід доцільно розглянути як можливий для впровадження в Україні.

В ряді країн є відсутнім центральний орган виконавчої влади у сфері фізичної культури та спорту, що означає, що керівництво такими відносинами, ухвалення управлінських рішень відбувається через національний олімпійський комітет (Бельгія, Італія, Люксембург). В таких країнах, як Іспанія, Австралія та Португалія, управління та адміністрування у сфері фізичної культури та спорту здійснюється національними федераціями з олімпійських та неолімпійських видів спорту при координуючій участі держави [9, с. 54]. Функції управління у сфері спортивного розвитку в Австралії передані до Міністерства охорони здоров'я; а також здійснюються суміжними допоміжними інституціями - Австралійським спортивним фондом, Національним спортивним інформаційним центром та Антидопінговим центром, причому провідною виступає Австралійська спортивна комісія [10, с. 386].

Але переважна більшість зарубіжних країн зберігає управлінський підхід, де виконання функцій із адміністрування сфери спортивного розвитку особи відноситься до компетенції окремого центрального органу виконавчої влади [11, с. 22, 24]. Таким чином, відбувається ситуація, де Рада Європи є таким

певним «квазіорганом», що функціонує водночас із національними урядовими інституціями.

Цікавим є управлінський підхід, застосований у Великобританії, де сфера спорту та фізичної культури віднесена до Департаменту з питань цифрових технологій, культури, ЗМІ і спорту (The Department for Digital, Culture, Media and Sport — DCMS) [12, с. 145–150]. Саме у такий спосіб Великобританія зробила акцент на тому, що спортивна індустрія, по-перше, розвивається в умовах її діджиталізації, і по-друге, є складовою соціально-економічного розвитку держави та суспільства [13, с. 155]. Розвиток спорту в державі має бути віднесений до креативних напрямів, де тривіальний підхід не є ефективним, та вимагає пошуку неординарних управлінських рішень через свою багатоаспектність та важливість для соціального розвитку. Департамент з питань цифрових технологій, культури, ЗМІ і спорту координує 45 інституцій [14], де у сфері фізичної культури та спорту функціонують такі: Спортивна Англія (Sport England); державний орган Департаменту у справах культури, ЗМІ і спорту, що функціонує у сфері масового спорту [14, с. 99].

Водночас діяльність Департамент з питань цифрових технологій, культури, ЗМІ і спорту відбувається у співпраці із такою публічною установою, як Комітет культури, засобів масової інформації та спорту.

Водночас в Україні функціонування такої моделі є можливою у разі реорганізації таких ЦОВВ, як Міністерство культури України, Міністерство інформаційної політики України, Міністерство молоді та спорту України шляхом їх об'єднання за зразком моделі, що діє у Великобританії.

Таким чином, прийнятним в Україні є зарубіжний досвід адміністративно-правового забезпечення у сфері спортивного розвитку, що полягає: у подальшому підвищенні ролі та значення громадськості у здійсненні управління у досліджуваній сфері; у сприянні децентралізації здійснення управлінського впливу; у створенні окремого ЦОВВ з культурного розвитку, до повноважень якого віднести і спортивне становлення особистості.

Література:

1. Кононович В. Г. Удосконалення державного управління в сфері фізичної культури і спорту при орієнтації на європейський вектор розвитку. *Актуальні проблеми державного управління*. 2013. № 1. С. 426–430.

2. Гарбар Ж. В., Гарбар В. А. Саморегулювні організації в системі функціонування фінансового ринку. *Науковий вісник Ужгородського національного університету. Серія: Міжнародні економічні відносини та світове господарство*. 2017. Вип. 15 (1). С. 76–79.

3. Вавренюк С. А. Закордонний досвід державного управління розвитком фізичної культури і спорту. *Теорія та практика державного управління*. 2014. Вип. 4. С. 383–389.

4. Журба М. А. Зарубіжний досвід державного регулювання сфери фізичної культури і спорту. *Актуальні проблеми держави і права*. 2017. Вип. 79. С. 51–57

5. Моргунов О. А. Організація вищого рівня системи публічного адміністрування сфер фізичної культури та спорту: досвід для України. *Пріоритети розвитку юридичних наук у ХХІ столітті* : матеріали міжнар. Наук.-практ. конф. (м. Одеса, Україна, 7–8 квіт. 2017 р.). Одеса : ГО «Причорноморська фундація права», 2017. С. 65–67.

6. Швець С. В., Омельченко Т. Г., Бірючинська С. В. Физическое воспитание и спорт в системе высшего образования в Англии. *Молодий вчений. Педагогічні та психологічні науки*. 2018. №4 (56). С. 97–101

7. Турчик І. Х. Шкільний спорт у країнах Європи. *Збірник наукових праць молодих вчених Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка*. 2012. Вип. 1. С. 180–187

8. Решетило С. Г. Спортивно-фізкультурні споруди та обладнання: навч. посіб. для студ. ВНЗ III–IV рівнів акредитації у галузі фіз. вих. і спорту. Л., 2010. 103 с

9. Вавренюк С. А. Закордонний досвід державного управління розвитком фізичної культури і спорту. *Теорія та практика державного управління*. 2014. Вип. 4. С. 383–389.

10. Система державного управління Канади: досвід для України / уклад. О. І. Максимова; за заг. ред. Ю. В. Ковбасюка.

Київ: НАДУ, 2010. 60 с. (Серія видань з міжнародного досвіду державного управління)

11. Мазур О. Інституційне забезпечення гуманітарної політики Великої Британії. *Історичні записки*. 2012. Вип. 35. С. 145–150

12. Давимука С. А., Федулова Л. І. Креативний сектор економіки: досвід та напрями розбудови: монографія / ДУ «Інститут регіональних досліджень імені М. І. Долишнього НАН України». Львів, 2017. 528 с.

13. Department for Digital, Culture, Media & Sport of the UK. URL: <https://www.gov.uk/government/organisations/departement-for-digital-culturemedia-sport>

14. Швець С. В., Омельченко Т. Г., Бірючинська С. В. Физическое воспитание и спорт в системе высшего образования в Англии. *Молодий вчений. Педагогічні та психологічні науки*. 2018. №4 (56). С. 97–101

DOI <https://doi.org/10.30525/978-9934-26-432-0-47>

THE PRACTICE OF THE ECHR IN INTERPRETING THE RIGHT TO REVIEW A COURT DECISION

ПРАКТИКА ЄСПЛ У ТЛУМАЧЕННІ ПРАВА НА ПЕРЕГЛЯД СУДОВОГО РІШЕННЯ

Korovchenko S. V.

*External Postgraduate Student
at the Department of Constitutional
and Administrative Law, Zaporizhzhia
National University
Zaporizhzhia, Ukraine*

Коровченко С. В.

*здобувач кафедри конституційного та
адміністративного права
Запорізький національний університет
м. Запоріжжя, Україна*

Про необхідність дотримання вимоги щодо непорушності права особи на судовий захист містяться висновки у ряді рішень Європейського суду з прав людини, зокрема, у справі «Ван Орсховен проти Бельгії» (*Van Orshoven v. Belgium*), де у